د پوهنې وزارت

د تعليمي نصاب، د ښوونكو د روزنې
او د ساينس د مركز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
كتابونو د تاليف لوی رياست

حسن خط

لومړی ټولگی

Ketabton.com

د چاپ كال ۱۳۸۹ هــ. ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسي کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري. په
بازار کې یې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع ده. له
سرغړونکو سره قانوني چلند کیږي.

ISBN 978-9936-25-155-7

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

حسن خط

لومړی ټولګی

د چاپ کال ۱۳۸۹ هـ. ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تد قیق کمېټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت امر.
۲. سیدانور میچنخیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی
۳. عبدالجلیل آخندزاده د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.
۴. ژباړونکی: سید انور مېچن خېل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت غړی.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

- د ولسي او مشرانو جرګو د دیني، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د څېړنې او تدقیق کمېټې:

د علومو اکاډمي:

- سرڅېړونکی عبدلواجد واجد د علومو اکاډمی د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.
- ذکریا ملاتړ د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.

د کابل پوهنتون:

- پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.
- نجیب الله عزیزی د کابل پوهنتون د هنرونو د پوهنځي مرستیال.
- سوسن وردګ د ښوونې او روزنې د کلمبیا پوهنتون څخه.

پوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپون د پوهنې وزارت سلاکار.
۲. ډاکټر صدیق الله ویرا د پوهنې وزارت سلاکار.
۳. نفیسه پوپلزی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت غړې.
۴. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت غړی.
۵. احمد شفیق برنایار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
٦. بلقیس احمدي د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکې.
۷. فرحتیار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.

د محتویاتو، ژبې، سیاسي، فرهنګي، او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمیټې:

- دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت سلا کار.
- محمد آصف ننګ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئیس.

نګارستان:

۱. رحمت الله د میمنه ګي نګارستان څخه.
۲. احمد شاه له آشیانې نګارستان څخه.

د تدقیق، تصحیح او څارنې کمیسیون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او د ساینس د مرکز معین- د کمیسیون رئیس.
د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس.- غړی
سید محمود خلیق د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست علمي غړی- غړی

کمپوز او ډیزاین: حمیدالله غفاري او رحمت الله غفاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي سرود

دا وطن افغانستـــان دی — دا عزت د هـــر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچي يې قهرمـــان دی
دا وطن د ټولو کــور دی — د بلوڅـــو د ازبکـــو
د پښتـــون او هزاره وو — د ترکمنـــو د تاجکـــو
ورسره عرب، گوجــر دي — پامېـــريان، نورستانيـــان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ايمـــاق، هم پشـه يان
دا هيـــواد به تل ځليږي — لکـــه لمــر پر شنه آسمـان
په سينـــه کې د آسيـــا به — لکـــه زړه وي جــاويدان
نوم د حق مودی رهبـــر — وايو الله اکبر وايو الله اکبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزير پيغام

گرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختيا او پرمختگ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختگ او ټولنې د اړتياوو له مخې رامنځته کيږي. څرگنده ده چې علمي پرمختگ او ټولنيزې اړتياوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هيلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي گټورې موضوعگانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدريسي پلان برخه گرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدريس شي او د زده‌کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکيفيته ښوونه او روزنه کې پرله پسې گډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤوليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولنې د څرگندو اړتياوو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډگر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظريو او رغنده وړانديزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې يې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملگرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې يې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردگ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمېر	عنوان	مخ
۱-	د خطاطی د وسیلو په شمول لومړني لوستونه -	۱
۲-	د نی قلم د بېلو بېلو برخو سره آشنايي -	۲
۳-	د کرسی د خط سره آشنائي	۳
۴-	لومړی لوست آزاد حرکتونه	۴
۵-	دوهم لوست د ټکو اېښودل	۵
٦-	دریم لوست (لف او مد)	٦
۷-	څلورم لوست د(ب) توری	۷
۸-	پنځم لوست د (ت) توری	۸
۹-	شپږم لوست د (ټ) توری	۹
۱۰-	اووم لوست د (ج) توری	۱۰
۱۱-	اتم لوست د (څ) توری	۱۱
۱۲-	نهم لوست د (د) توری	۱۲
۱۳-	لسم لوست د (ر) توری	۱۳
۱۴-	یوولسم لوست د (س) توری	۱۴
۱۵-	دولسم لوست د کش شوي (س) توری	۱۵
۱٦-	دیارلسم لوست د (ص) توری	۱٦
۱۷-	څوارلسم لوست د (ط) توری	۱۷
۱۸-	پنځلسم لوست د (ع) توری	۱۸
۱۹-	شپاړسم لوست د (ف) توری	۱۹
۲۰-	اوه لسم لوست د (ق) توری	۲۰
۲۱-	اتلسم لوست د (ک) توری	۲۱
۲۲-	نولسم لوست د (ل) توری	۲۲
۲۳-	شلم لوست د (م) توری	۲۳
۲۴-	یو ویشتم لوست د (ن) توری	۲۴
۲۵-	دوه ویشتم لوست د (و) توری	۲۵
۲٦-	درویشتم لوست د (هـ) توری	۲٦
۲۷-	څلور ویشتم لوست د (لا-ء) توری	۲۷
۲۸-	پنځه ویشتم لوست د سرچپه (ے) توری	۲۸
۲۹-	شپږ ویشتم لوست د چپه ی توری	۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د الف مقدمه

موخه: د خطاطی د وسایلو او د هغې نه د سمې ګټې اخستنې سره د زده کونکو آشنا کول.

آیا په خوا د دې وسایلو سره آشنا وی؟

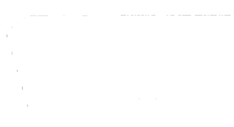
د قلم دقطع کولو وسیله (قط زن)

د نی قلم

فعالیتونه: زده کوونکي دې ښه او مناسب کړکي قلمونه له ځانه سره ولري.

شاغلیه ښونکیه! د پورتنیو شکلو او دهغې د خصوصیاتو او د سم په کار اچولو په هکله زده کونکو ته پوره معلومات وړاندې کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د (ب) مقدمه

د نی قلم

موخه: د نی قلم د مختلفو برخو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښته ولې د نی قلم سر کوئ؟

فعالیتونه: د نی قلم د خصوصیاتو په هکله د خپل ښوونکي او والدینو څخه پوښتنه وکړئ.

ښاغلیه ښوونکیه! دزده کوونکو قلمونه جوړ کړئ.

نی قلم په توره تخته رسم کړئ او دهغې د هرې برخې په هکله معلومات ورکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کرسي خط:

ښاغلیه ښوونکیه! د کرسي خط هغه مستقیم او افقي خط ته وایي چې د کاغذ او یا کتابچې په مخ ایستل کیږي او زده کوونکي د هغې پرمخ خط لیکي یعنې (د ټکو د پرځای کښینولو خط).

ددې کتاب په هر درس کې په دقیقه او سمه توګه د کرسي خط در ښودل شوی دی ترڅو د هغه په هکله زده کوونکو ته سمه لارښوونه وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی لوست

موخه: د لاس د ښه خوځیدو سره د زده کوونکو بلدیدل.

فعالیتونه: زده کوونکي دې دا حرکتونه په دوامداره توګه په ټولګي او کور کې تمرین کړي.

دښوونکي له پاره یادونه: د نی د قلم په واسطه دالومړني حرکتونـــه دزده کوونکـــو دلاس دعادي کولو لپاره په آزاد ډول دښي نه چپې خواته او برعکس دهغې کار اویا لیکل کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم لوست

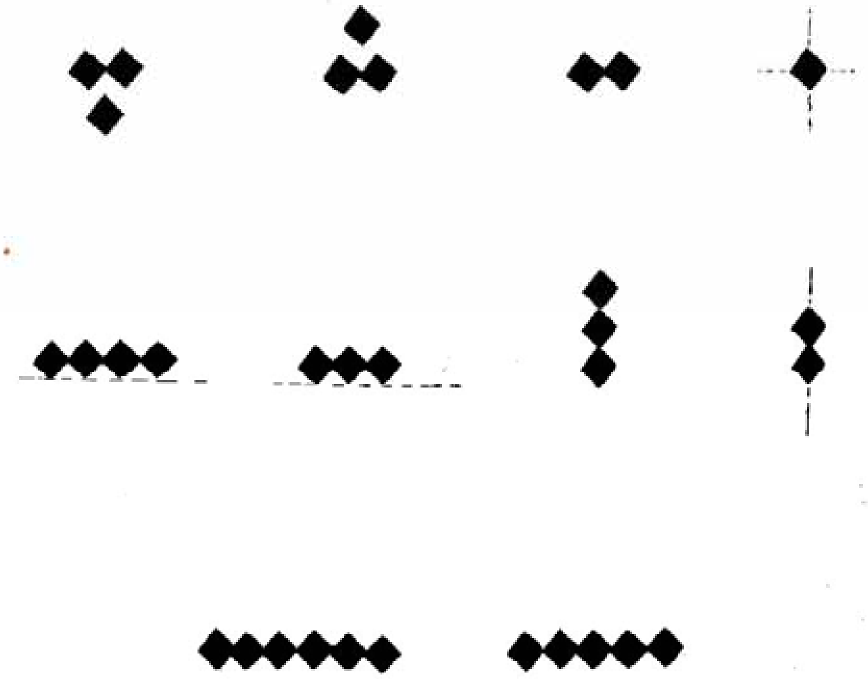

دښوونکي له پاره يادونه: زده کوونکو ته ور وښيي چې په لومړې سر کې دقلم نوکه دکاغذ په سرږدو او هغه د چپې خوانه ښي خواته کش کوو، ترڅو متساوی الاضلاع مربع تـــرې جـــوړه شي. ددوو ټکو دليکلو په وخت کې لومړی د چپـې خوا ټکي ږدو بيا دويم ټکي دهغي په ښـــي خوا ليکو. په درې ټکيز کې لومړی چپـې او بيا ښي خواته ټکـې ږدو او دريم ټکی لاندې اويا باندې ددواړوټکو ترمينځ ليکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم لوست

موخه: د مفردو تورو د لیکلو سره د زده کوونکو آشنا کول .

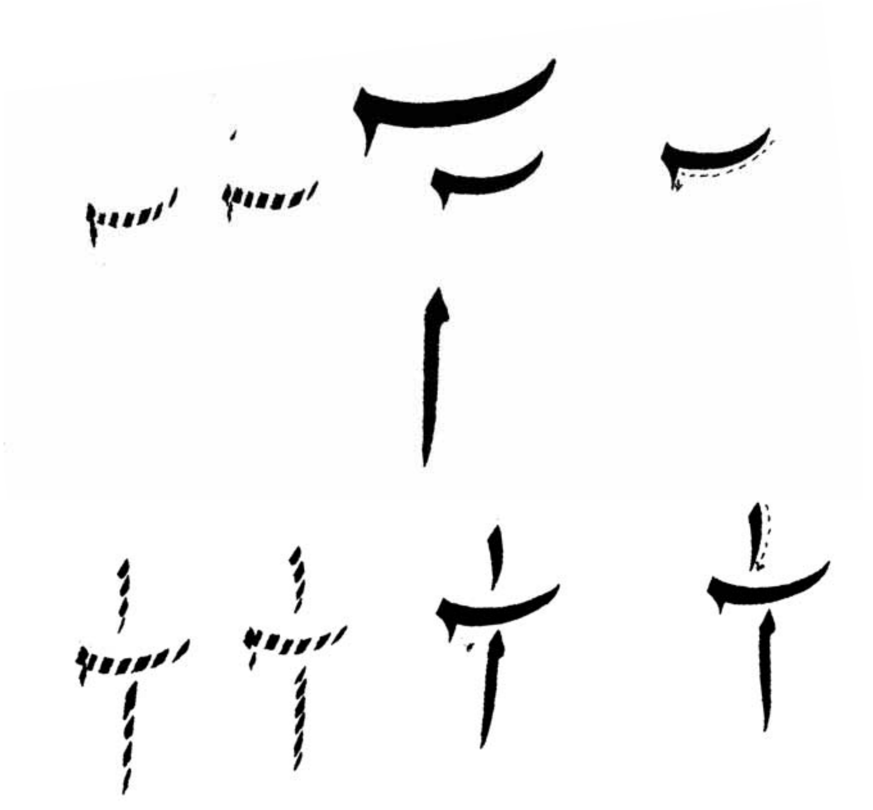

فعالیتونه: زده کوونکي دې د حسن خط په ساعتونو کې په ډېره علاقمندۍ مفرد توري تمرین کړي

ښاغلیه ښوونکیه! الف او مد په زده کوونکو څو واره تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

موخه: د ب توري د ليکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

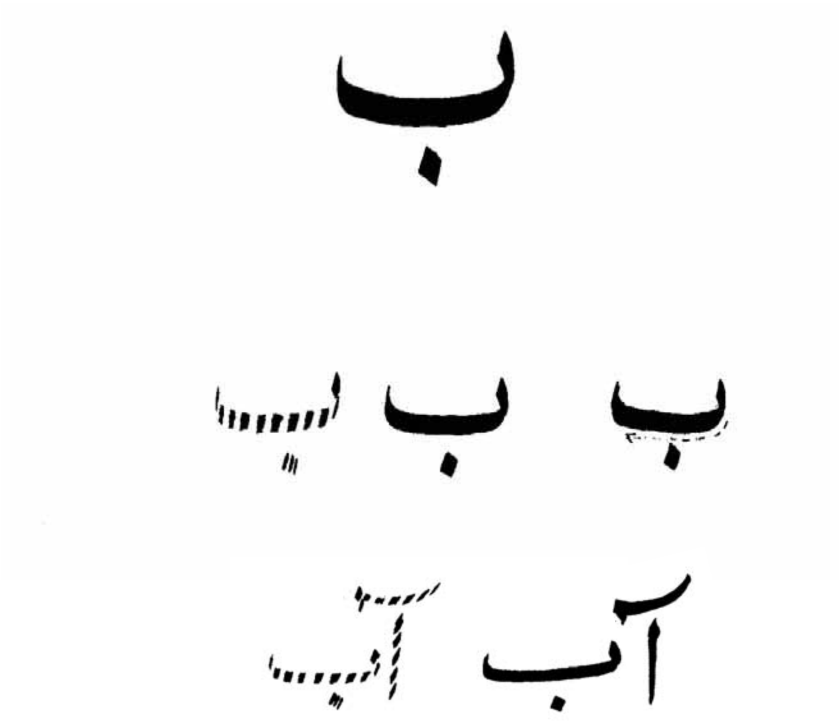

ښاغليه ښوونکيه : د الف او ب توري د کرسي په خط باندې په زده کوونکو تمـــرين کړئ! - د هر درس توري د زده کوونکو په کتابچو کې پـــه ســـمه توګــه وليکـــی.

کورنۍ دنده : (آ – ب)

پنځم لوست

موخه: د ټ او دهغه د هم رنګه تورو د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

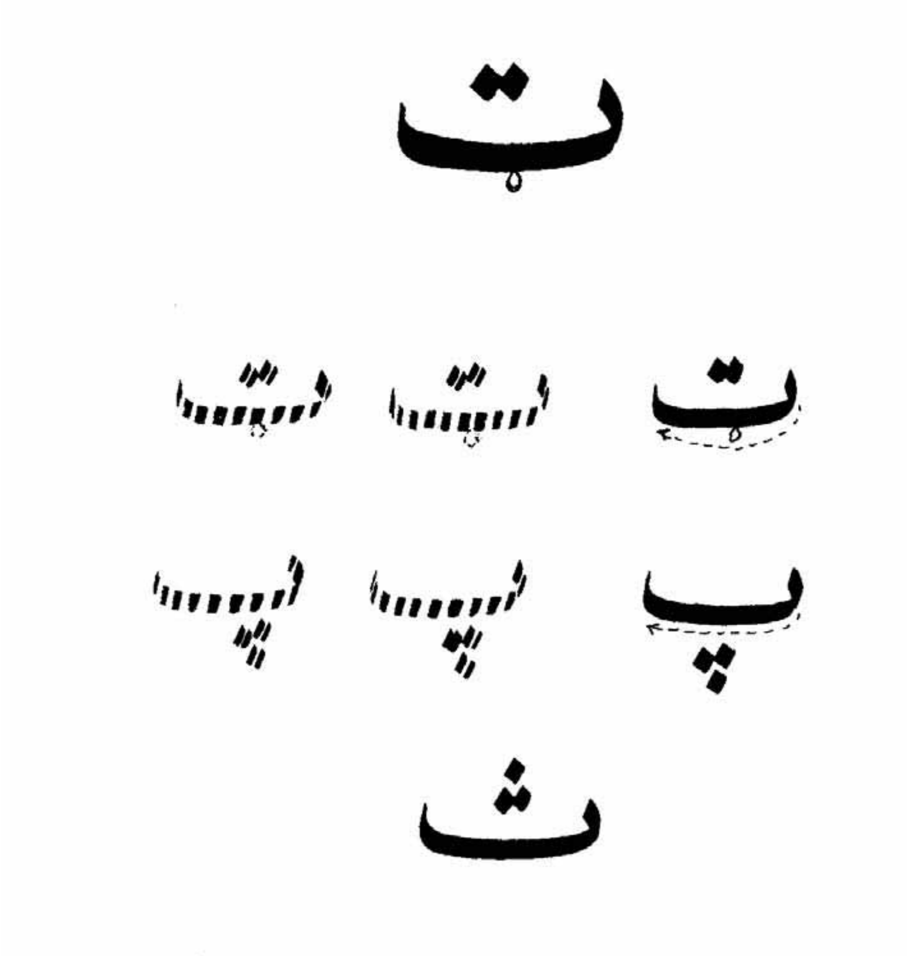

دښوونکي له پاره یادونه: زده کوونکو ته دې لارښوونه وشي چې د(ب ، ت ، ث، پ، ټ) توري یو ډول لیکل کېږي چې توپیر یې یوازې په ټکو کې دی.

کورنۍ دنده : (ث)

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

موخه: د پ او دهغه د هم رنګه تورو د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

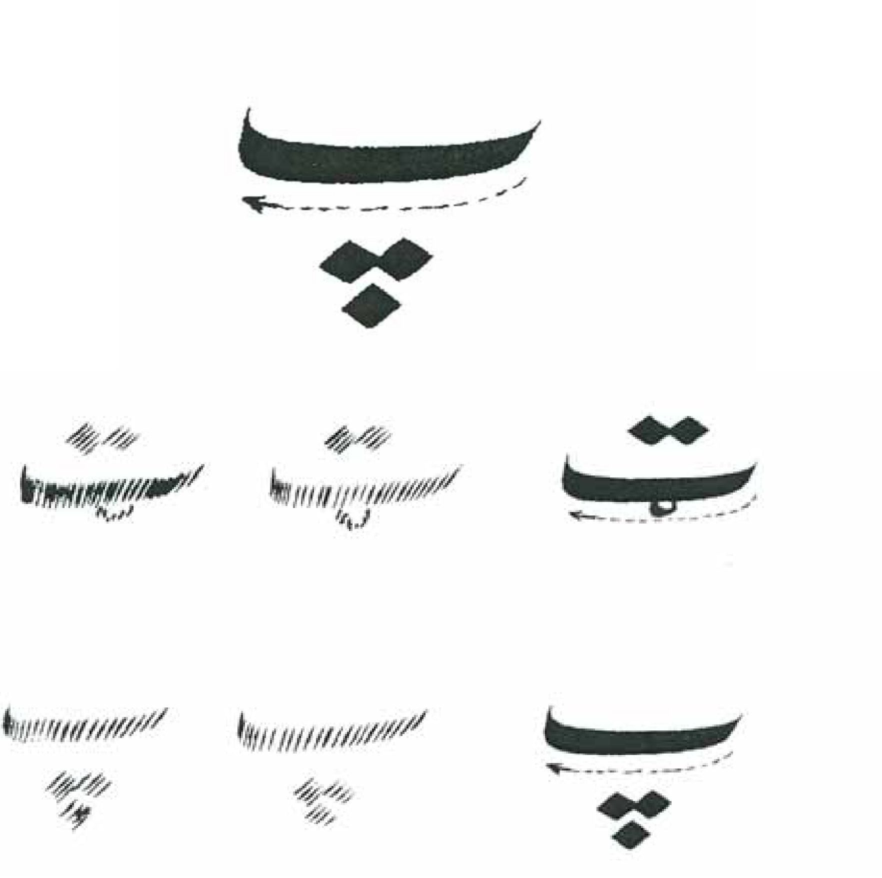

دښوونکي له پاره یادونه: زده کوونکي وپوهوی چې د(ب ، ت ، ث، پ، ټ) توري یو ډول لیکل کېږي چې توپیر یې یوازې په ټکو اودټ په پنډک کې دی.

کورنۍ دنده : (ټ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست

موخه: د ج او دهغه د هم رنګه تورو د ليکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

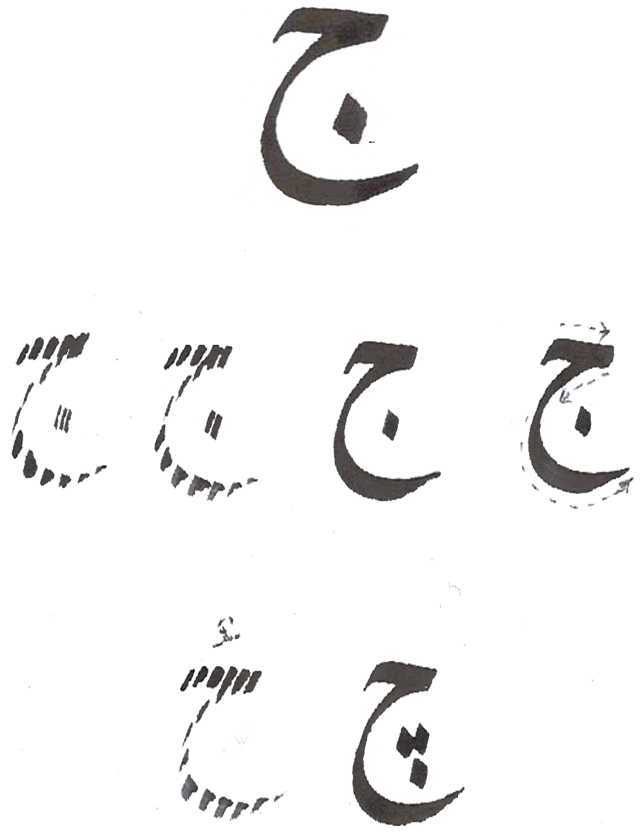

دښوونکی له پاره يادونه: زده کوونکوته وښاياست چې دجيم دتوري سر دقلم پــه پـورتنۍ نيمــه څوکه ليکل کېږي چې وروسته يې بيا کاسه د قلم په ټوله څوکه ليکل کېږي.

کورنۍ دنده: (ج)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست

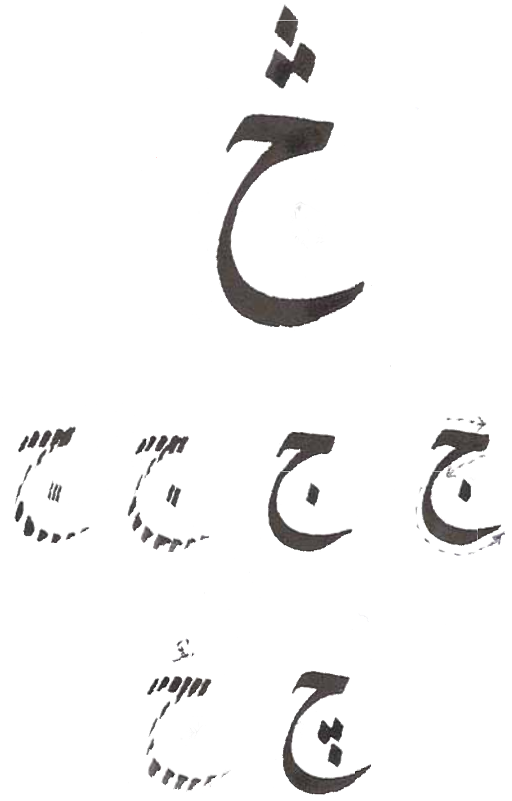

دښوونکی له پاره یادونه: زده کوونکوته ور زده کړی چې دجيم دتوري سر دقلم په څوکه (دقلـــم وحشي څوکه) ليکل کېږي چې وروسته يې بيا کاسه ليکل کېږي.پاتـې دې نه وي چې د ح ، چ، خ، ځ ، څ ، ج) توري ټول يوډول ليکل کېږي او توپيريې يوازې په ټکو کې دي.

کورنۍ دنده : (ځ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

موخه: د (د) توری د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

دښوونکي له پاره یادونه : زده کوونکو ته ور وښایاست چې د دال پر سر د یوه ټکي ایښودلو څخه ذال جوړېږي او ددال کښتنۍ برخې کې پنډک ورکړل شي نو هغه دډال تـــوری دی او دا دری واړه توري یو ډول لیکل کېږي.

کورنۍ دنده : (د)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

موخه: د(ر) توری د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

دښوونکی له پاره یادونه: زده کوونکي دې د(ا، ب، ج ، د، ر) توري په نـی قلم چې څوکـــه یـــې نـری، وي څو څو واره مشق اوتمرین کړي. د ر، ز، ږ اوړ تـــوري یوشــــان لیکـــل کېـږي. او زده کوونکو ته وواياست چې د (ر) توري پر سر د یوه ټکي اېښودلو څخه د (ز) توری جوړېږي.

کورنۍ دنده : (ر)

يوولسم لوست

موخه: د (س) او دهغه د هم رنگه تورو د ليکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

س

ش ښ

اب ج د رس

دښوونکي له پاره يادونه: زده کوونکي دې پورته توري په مستقيم خط (خط کرســـي) څــو واره مشق کړي. دس ، ش اوښ توري يوډول ليکل کېږي چې توپير يې يوازې په ټکو کې دی.

کورنۍ دنده : غاښ لرونکی (ش)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم لوست

موخه: دکش شوی (س) توری د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

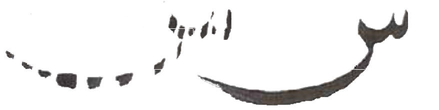

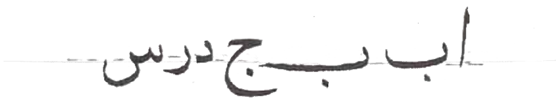

دښوونکي له پاره : زده کوونکي دې پورته تـوري پـه مـستقیم خـط (خـط کرسـي) مـشق اوتمرین کړي.

کورنۍ دنده: کش شوی (ش)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم لوست

موخه: د ص توری د لیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول .

دښوونکي له پاره یادونه: د ټولګي په توره دړه د زده کوونکو لپاره (ص) ولیکي.

زده کوونکي دې د (ص) توری د نی په قلم او د الف نه تر (ص) توري پورې په خود کـــار او یـــا پنسل تمرین کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست

موخه: د ط توری د لیکلو سره د زده کوونکو آشنا کول .

ط

ط ط ط ط

ا ب ج د ر س س ص ط

ښاغلیه ښوونکیه! د(ط) توري دزده کولو څخه وروسته زده کوونکي دې په خود کار او یا پنـــسل دالف څخه تر(ط) توري پورې مشق اوتمرین کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

موخه: دع توری د لیکلو سره د زده کوونکو آشنا کول .

ښوونکي ته سپارښتنه: زده کوونکي دې د(ع) توری ښه زده کړي او دکرسي په خـــط بانـــدې د هغـې موقعیت ته پوره پاملرنه وکړي او دوی ته د کرسي د خط په هکله معلومات ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست

موخه: د ف توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ف

ف ف ف

ف

د (ف) کش شوی توری

ښاغلیه ښوونکیه! د (ف) کش شوی توری د ټولګي په توره دړه ولیکي ترڅو زده کوونکي د هغې په سمو لیکلو پوه شي.

کورنۍ دنده : (ف)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوولسم لوست

موخه: د ق توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ق

ق ق ق ق ق

ا ب ج د ر س ص ط ع ف ق

ښوونکي ته سپارښتنه: زده کوونکي دې د الف څخه تر (ق) توري پورې په عادې قلمو دکرســـي په خط باندې تمرين کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

موخه: د ک توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

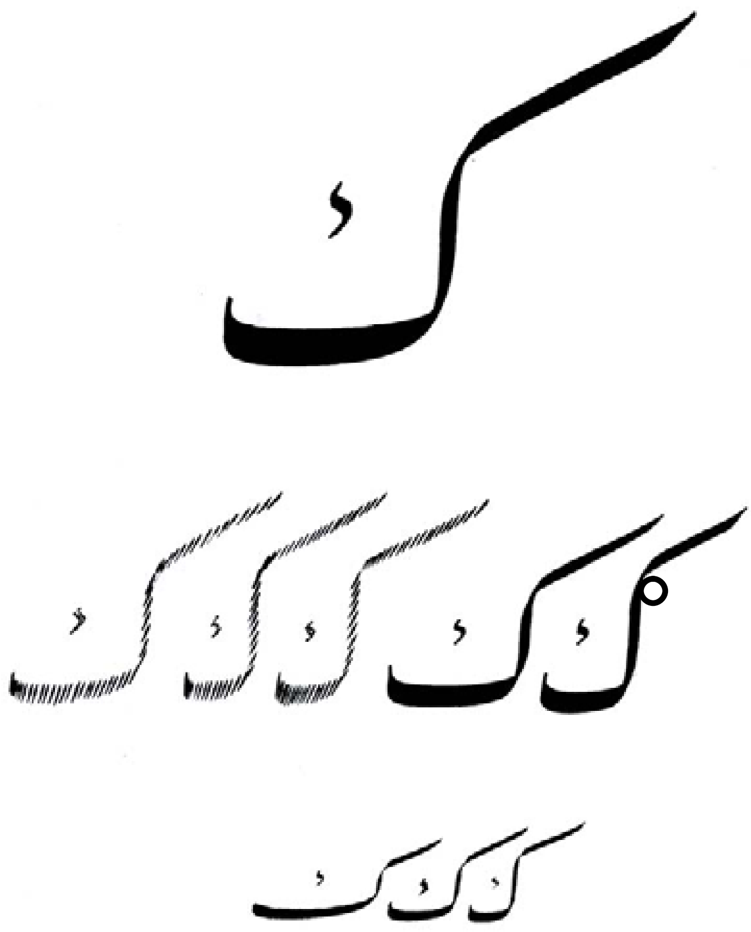

ښوونکي ته سپارښتنه: زده کوونکي دې دک او ګ دتورو درې واړه ډولونه تمرین او دهغو اندازې ته دې ځیر شي.

کورنۍ دنده : (ک)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

موخه: د ل توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ل

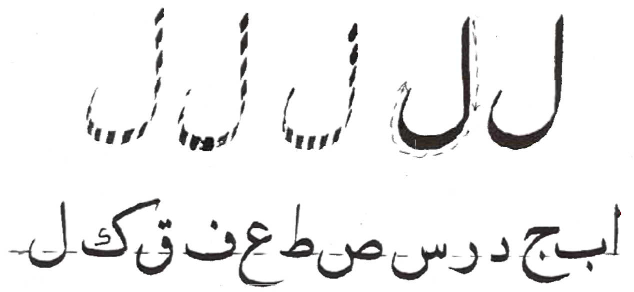

ښوونکي ته سپارښتنه: د (ل) توری د زده کوونکو د مشق په کتابچو کې په نی قلم ولیکي.
کورنۍ دنده : زده کوونکي دې د(الف نه تر ل) توري پورې په عادي قلمو ولیکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم لوست

موخه: د م توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ښوونکي ته سپارښتنه: د"م" دتوري دليکلو په وخت کې دقلم حرکتونه زده کـــوونکي تـــه ور زده کړي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوویشتم لوست

موخه: د ن توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ن

ا ب ج د ر س ص ط ع ف ق ک ل م ن

ښوونکي ته سپارښتنه: زده کوونکوته دې وښودل شي چې دټولو تورو کاسې په یوه اندازه دکرسي دخط په لاندنۍ برخه کې موقعیت لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم
لوست

موخه: د و توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ښوونکي ته سپارښتنه: د نی قلم حرکتونه د(و) دتوري په لیکلو کې زده کوونکو ته وروښیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درویشتم لوست

موخه: دهــ توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

ښوونکي ته سپارښتنه: د(هــ) دتوري دليکلو طرز دکلمې په سر، مينځ او اخېـر کې زده کوونکوته ورزده کړي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورويشتم لوست

موخه: دلاء تورو دليکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

لا ء

لا لا لا لا لا

د نسخ ليکل:

ا ب ت ج د ر س ص ط ع ف ق ک ګ

ل م ن و ه ھ لا ء ی ے

زده کوونکي دې دالفبا توري دکرسي په خط باندې په عادي قلمو تمرين کړي او دتورو موقعيــت ته دې په کرسي خط باندې ځير شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم
لوست

موخه: د ی توری دلیکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

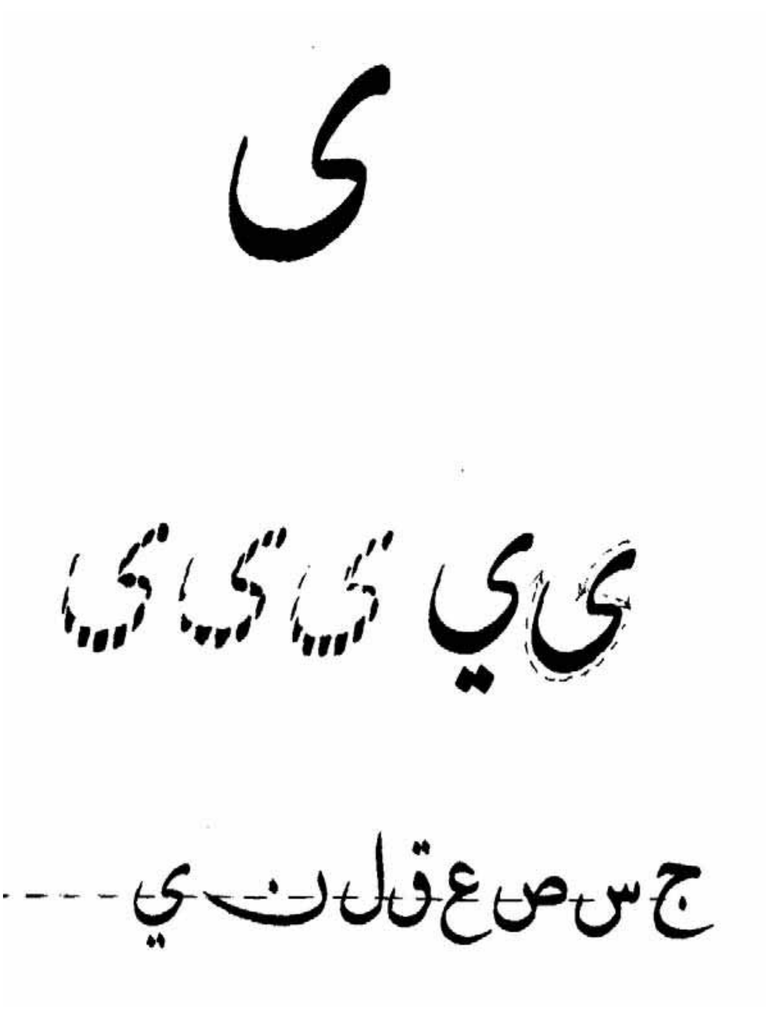

زده کوونکي دې کاسه لرونکي توري ښوښو واره دکرسي په خط باندې مشق اوتمرین کړي.
کورنۍ دنده : (ی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږویشتم لوست

موخه: د چپه ی توري دليکلو سره دزده کوونکو آشنا کول.

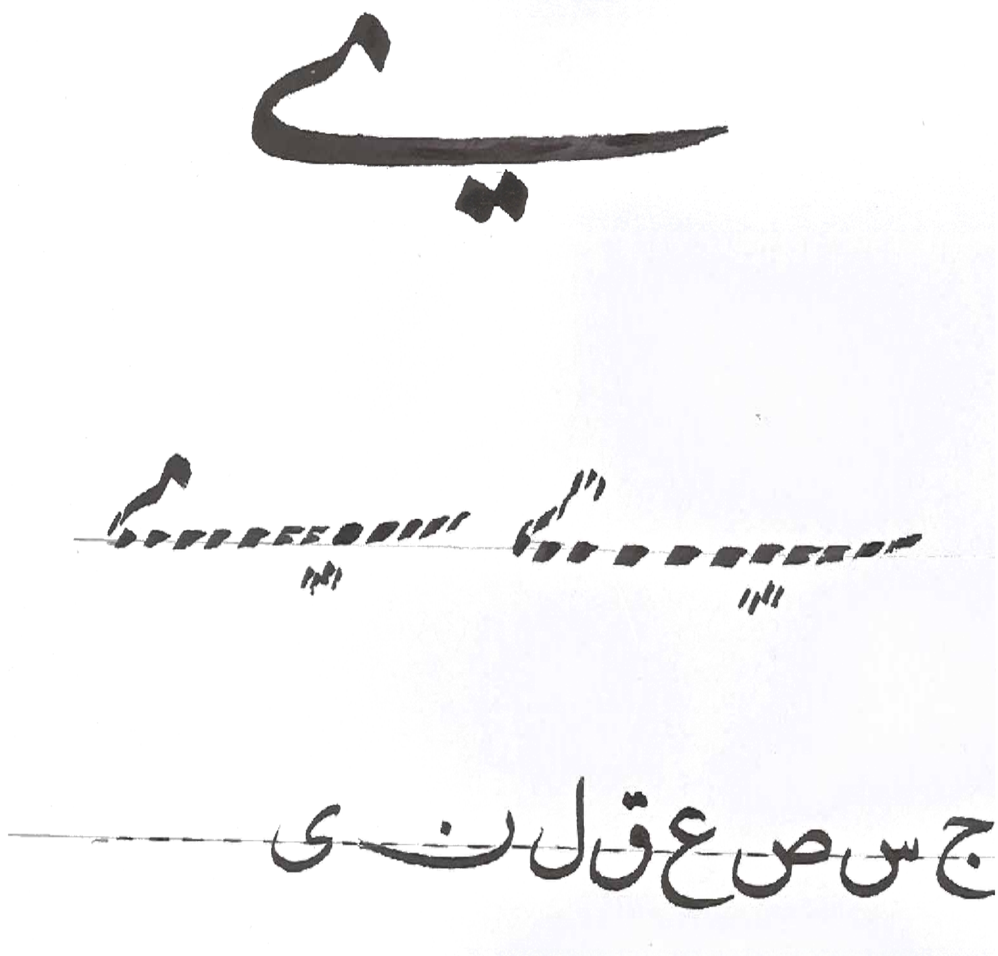

زده کوونکي دې دتورو کاسي او دچپه (ے) تورى ښوڅو واره دکرسي په خط باندې مـــشق اوتمرين کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفبا توري

ا ب پ ت ټ ث ج چ

ح خ څ ځ د ډ ذ ر ړ ز ژ ږ س

ش ښ ص ض ط ظ ع غ ف

ق ک ګ ل م ن ڼ و ه ھ لا ی ے

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library